

CONTROLEORGAAN OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
/	DA210025	/	5.10.2021

Betreft: Advies betreffende een ontwerpbesluit van de Waalse regering tot uitvoering van het decreet van 6 mei 2019 betreffende milieudelinquentie

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna het 'COC' of 'het Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (B.S., 5 september 2018, hierna afgekort als 'WGB'), inzonderheid het artikel 59 §1, 2de lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van een Gegevensbeschermingsautoriteit* (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 *op het politieambt* (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna *LED*).

Gelet op de wet van 25 december 2016 *betreffende de verwerking van passagiersgegevens*.

Gelet op het verzoek van mevrouw de minister van Milieubeheer, Natuur, Bosbeheer, Rurale Zaken en Dierenwelzijn van het Waals Gewest, door het Controleorgaan op elektronische drager ontvangen op 20 augustus 2021, om een advies te verlenen overeenkomstig bovenvermelde WGB.

Gelet op het verslag van de heer Koen Gorissen, lid-raadsheer in het Controleorgaan.

Brengt op 5 oktober 2021 het volgend advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en de omzetting van de Verordening 2016/679¹ en de Richtlijn 2016/680², heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid van de organieke wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit bedoeld door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Dat betekent met name dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die niet onder de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of HR-verwerkingen. Het Controleorgaan moet worden geraadpleegd in het kader van de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikelen 59 §1, 2de lid en 236 § 2 van de WGB, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn Politie-Justitie). In dit kader heeft het Controleorgaan als opdracht om na te gaan of de door de politiediensten beoogde verwerkingsactiviteit in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet-operationele verwerkingen)³ en van Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WGB⁴. Bovendien heeft het COC ook een opdracht van advies uit eigen beweging, zoals bepaald in artikel 236, § 2, van de WGB, en een opdracht van algemene informatieverstrekking aan het grote publiek, de betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers op het gebied van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming, zoals bepaald in artikel 240 van de WGB.

2. Met betrekking tot in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in het kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan uit eigen beweging of op verzoek van de regering of de Kamer van Volksvertegenwoordigers, een bestuurlijke of gerechtelijke autoriteit of een politiedienst advies uit over elke aangelegenheid die verband houdt met het beheer van politionele informatie, zoals bepaald in afdeling 12 van hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna de 'Algemene Verordening Gegevensbescherming' of 'AVG' genoemd).

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad (hierna de 'Richtlijn Politie en Justitie' of *LED (Law Enforcement Directive)* genoemd).

³ Artikel 4 §2, 4de lid van de WGB.

⁴ Artikel 71 §1, 3de lid van de WGB.

⁵ Artikelen 59 §1, 2de lid en 236, §2 van de WGB.

Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BEL-PIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de WGB en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die krachtens of door andere wetten aan het Controleorgaan wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is tot slot ingevolge artikel 281, § 4, van de algemene wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen, zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van passagiersgegevens ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BELPIU in fiscale materies.

II. Voorwerp van de aanvraag

5. De minister van Milieubeheer, Natuur, Bosbeheer, Rurale Zaken en Dierenwelzijn van het Waals Gewest stuurde op 5 augustus 2021 een adviesaanvraag naar de Gegevensbeschermingsautoriteit in verband met een ontwerpbesluit van de Waalse regering tot uitvoering van het decreet van 6 mei 2019 betreffende milieudelinquentie (hierna 'ontwerpbesluit van de Regering').

6. Bij toepassing van artikel 54/1 WOG stuurde de Gegevensbeschermingsautoriteit de aanvraag op 20 augustus 2021 door naar het Controleorgaan op de politionele informatie opdat dit laatste een advies zou uitbrengen over het voorontwerp van decreet.

7. Het COC heeft kennis genomen van het ontwerpbesluit van de Regering en heeft aan de opstellers ervan enkele bijkomende vragen gesteld (op 3 september 2021) alvorens het huidige advies uit te brengen.

8. Het Controleorgaan wijst erop dat de autoriteiten evenals de verwerkingen van persoonsgegevens en van informatie die exclusief onder zijn bevoegdheid ressorteren, strikt worden gedefinieerd door de wet en dat het zijn adviezen bijgevolg beperkt tot de verwerkingen die tot zijn bevoegdheid behoren, i.e. de verwerkingen die worden uitgevoerd door de politiediensten.

9. De adviezen van het COC blijven echter niet noodzakelijk beperkt tot het (de) artikel(en) zoals genoemd in een adviesaanvraag. Het COC houdt immers steeds rekening met alle elementen en bepalingen die onder zijn bevoegdheid ressorteren krachtens bovenvermelde regelgeving.

⁶ Artikel 71, §1, derde lid *juncto* artikel 236, §3 van de WGB.

III. Context van de aanvraag

10. Het Waalse Milieuwetboek van 27 mei 2004 (hierna 'het Milieuwetboek') bestaat uit een Boek I 'Algemene en gemeenschappelijke bepalingen' en een Boek II met als titel 'Waterwetboek'.

11. Boek I 'bevat de codificatie van transversale en algemene normen inzake milieu, i.e. bepalingen die – bijgevolg – geen enkel bijzonder milieu aanbelangen'^{7, 8}

Het is verdeeld in twee delen, i.e. een decretaal gedeelte en een regelgevingsgedeelte.

12. Het decretaal gedeelte werd ingrijpend gewijzigd door middel van het decreet van 6 mei 2019 betreffende milieudelinquentie (hierna 'decreet van 6 mei 2019').

Dit decreet was op zijn beurt het voorwerp van meerdere aanpassingen in december 2020 en in 2021.

13. Overigens bracht het Controleorgaan in 2021 een advies uit over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 mei 2019 betreffende milieudelinquentie en diverse andere decreten; bij die gelegenheid formuleerde het COC meerdere opmerkingen betreffende Boek I van het Milieuwetboek⁹.

Op de dag waarop het huidige advies wordt geschreven, is er in het Waals Parlement nog niet gestemd over dit voorontwerp van decreet¹⁰.

14. Het huidige advies heeft betrekking op het ontwerpbesluit van de Regering dat tot doel heeft het regelgevingsgedeelte van Boek I van het Milieuwetboek gedeeltelijk te vervangen. Dit ontwerpbesluit van de Regering heeft als doel bestaande bepalingen aan te passen en te wijzigen maar ook nieuwe bepalingen in het wetboek op te nemen om gevolg te geven aan de nieuwigheden die zijn ingevoerd door het decreet van 6 mei 2019¹¹. Het ontwerpbesluit van de Regering stelt ook de datum van inwerkingtreding van voornoemd decreet van 6 mei 2019 vast.

IV. Analyse van de aanvraag

15. Om te beginnen valt op te merken, zoals hierboven gezegd, dat het Waals Parlement nog niet heeft gestemd over het decreet van 6 mei 2019. Artikel 1 van het decreet van 6 mei 2019 bevat het *corpus*

⁷ Vrije vertaling.

⁸ Ontwerp van decreet betreffende Boek I van het Milieuwetboek, Memorie van toelichting, *Parl. Waalse regering*, sess. 2003-2004, 1 april 2004, 695 (2003-2004), Nr. 1, p. 3.

⁹ Controleorgaan op de politiole informatie, *Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 mei 2019 betreffende milieudelinquentie en diverse andere decreten*, DA210008, 21 mei 2021 (te vinden op www.contrôleorgaan.be).

¹⁰ Volgens de informatie verkregen door het Controleorgaan ter gelegenheid van de opmaak van het huidige advies.

¹¹ Ontwerpbesluit van de Waalse regering tot uitvoering van het decreet van 6 mei 2019 betreffende milieudelinquentie – Eerste lezing, Nota aan de Waalse regering, samen met de adviesaanvraag geleverd aan het Controleorgaan.

van de wijzigingen die de aanvrager wenst door te voeren in het decretaal gedeelte van Boek I van het Milieuwetboek, i.e. de artikelen D.138 tot D.222.

Aldus verwijst het huidige advies telkens naar artikel 1 van het decreet van 6 mei 2019, vergezeld van het overeenstemmende artikelnummer voor het decretaal gedeelte van Boek I van het Milieuwetboek.

16. Om een betere coördinatie en doeltreffendheid van het repressieve milieubeleid te verzekeren¹² werd een centraal bestand van de milieucriminaliteit (hierna 'centraal bestand') gecreëerd. Het doel van dit centraal bestand is personen die behoorlijk gemachtigd zijn, in staat te stellen hun kennis over de strafrechtelijke situaties uit te wisselen¹³.

17. De verwerkingsverantwoordelijke van dit bestand is de Direction générale opérationnelle Agriculture, Ressources naturelles et Environnement (operationeel directoraat-generaal voor landbouw, natuurlijke hulpbronnen en leefmilieu) van de Service public de Wallonie (Waalse overheidsdienst)¹⁴ (hierna "de administratie").

18. De artikelen 1, D.144. en 1, D.145. van het decreet van 6 mei 2019 stellen vast wie toegang krijgt tot het centrale bestand en het mag voeden (referentiebronnen). De inhoud van deze voeding per referentiebron wordt ook nader omschreven in artikel 1, D.144, §1, lid 3.

19. De artikelen R.90. en volgende van het ontwerpbesluit van de Regering stellen een aantal modaliteiten voor gebruik en voeding van het centrale bestand vast. Artikel R.91 vertrouwt inzonderheid aan de minister van Leefmilieu de taak toe om de minimale inhoud vast te stellen van het protocol dat de technische modaliteiten voor gebruik en overdracht van de gegevens binnen het centrale bestand zal vaststellen.

20. Bij het lezen van deze artikelen blijkt dat de opmerkingen die het Controleorgaan in zijn advies DA210008 formuleerde met betrekking tot de verwerkingen van gegevens door de politiediensten die de Waalse regering verwacht of beoogt in het kader van de voeding en het gebruik van het centrale bestand en van het repressieve milieubeleid in het algemeen blijven bestaan¹⁵.

Immers, terwijl het zeker is dat de aanvrager wenst¹⁶ dat de politieambtenaren toegang zouden hebben tot het centrale bestand¹⁷, kan het COC onmogelijk uitmaken of de politieambtenaren al dan niet een referentiebron van het centrale bestand vertegenwoordigen in de betekenis van artikel 1, D.145., §1 van het decreet van 6 mei 2019.

¹² Artikel 1, D.144., §1 van het decreet van 6 mei 2019.

¹³ Artikel 1, D.144., §1 van het decreet van 6 mei 2019.

¹⁴ Artikel 1, D.145., §1 van het decreet van 6 mei 2019.

¹⁵ Advies DA210008, paragrafen 10 tot 12.

¹⁶ Voor dit punt verwijst het Controleorgaan naar de opmerkingen die het formuleerde in zijn advies DA210008.

¹⁷ Artikel 1, D.144., §2 van het decreet van 6 mei 2019.

21. Volgens voornoemd artikel 1, D.145. zijn de referentiebronnen van het centrale bestand de volgende:

- de vaststellende beambten voor de inhouden bedoeld in artikel D.144, § 1, lid 3, 1°, 2°, 3°, 4°, 5° en 11°;
- de burgemeesters voor de inhouden bedoeld in artikel D.144, § 1, lid 3, 2°, 3°, 4°, 5° en 11°;
- de Procureurs des Konings voor de inhouden bedoeld in artikel D.144, § 1, lid 3, 6°, 7° en 8°;
- de sanctionerende ambtenaren voor de inhouden bedoeld in artikel D.144, § 1, lid 3, 9°, 10° en 11°.

22. De vaststellende beambten worden in artikel 1, D.141. van het decreet van 6 mei 2019 gedefinieerd als de statutaire of contractuele personeelsleden aangewezen krachtens de artikelen D.146 (gewestelijke vaststellende beambten), D.149. (gemeentelijke vaststellende beambten) en D.152. (door een instelling van openbaar nut aangewezen vaststellende beambten) om de naleving van de in artikel D.138 bedoelde bepalingen te controleren en om de overtredingen op te sporen en vast te stellen.

23. Op het eerste gezicht zijn de politieambtenaren dus niet opgenomen in deze lijst van referentiebronnen van het centraal bestand. Sommige artikelen die het resultaat zijn van de door het decreet van 6 mei 2019 doorgevoerde wijziging lijken de politieambtenaren echter op te nemen onder de vaststellende beambten en hun bepaalde verplichtingen toe te wijzen wat betreft de mededeling van persoonsgegevens en informatie.

Zo bepaalt artikel 1, D.166. van het decreet van 6 mei 2019 wat volgt:

“§1. De vaststellende beambte die overeenkomstig artikel D.165 een overtreding heeft vastgesteld, zendt een afschrift van het proces-verbaal bij aangetekend schrijven aan de overtreder. Deze zending wordt verricht:

1° indien het proces-verbaal niet na het verstrijken van de in de waarschuwing genoemde regularisatietermijn is opgesteld: binnen 30 dagen na de afsluiting van het proces-verbaal;

2° indien het proces-verbaal na het verstrijken van de in de waarschuwing krachtens artikel D.164, § 1 vastgelegde regularisatietermijn is opgesteld: binnen 30 dagen na afloop van deze regularisatietermijn.

Na de in het eerste lid bedoelde termijn kan de overtreding niet meer worden vervolgd op grond van de vaststelling uitgevoerd door de vaststellende beambte.

§ 2. Binnen dezelfde termijn als die bedoeld in paragraaf 1 worden het origineel van dit proces-verbaal en het bewijs van de verzending van de aangetekende brief aan de overtreder toegezonden aan de territoriaal bevoegde Procureur des Konings, tenzij de vastgestelde overtreding een in de zin van artikel D.192 opgenomen gedeclasseerde overtreding vormt.

De procureur des Konings wordt verondersteld het proces-verbaal te hebben ontvangen op de derde werkdag na de in het proces-verbaal vermelde datum van verzending.

Binnen dezelfde termijn zendt de vaststellende beambte, met inbegrip van de politieambtenaar¹⁸, die de overtreding heeft vastgesteld, een afschrift van dit proces-verbaal aan de sanctionerend ambtenaar die krachtens artikel D.197 bevoegd is voor het opleggen van een eventuele administratieve sanctie.

§ 3. Om de bevoegde sanctionerend ambtenaar ervan in kennis te stellen dat een informatie of een onderzoek is ingesteld of dat hij het nodig acht de zaak zonder verdere actie af te sluiten, beschikt de Procureur des Konings vanaf het vermoeden van ontvangst van het proces-verbaal over een termijn van:

1° veertig dagen voor overtredingen van de vierde categorie;

2° tachtig dagen voor overtredingen van de derde of tweede categorie.

De in het eerste lid bedoelde informatie wordt verstrekt via het door de Regering vastgestelde passende formulier.

Vóór de vervaldatum van de in het eerste lid bedoelde termijn mag in principe geen administratieve sanctie opgelegd worden, tenzij de Procureur des Konings vooraf heeft laten weten dat hij geen gevolg zou geven aan de vastgestelde feiten. Na afloop van die termijn kunnen de in het proces-verbaal vermelde feiten slechts administratief gestraft worden.

§ 4. Wanneer de overtreding betrekking heeft op een overtreding die overeenkomstig artikel D.192 is gedeclasseerd, worden het proces-verbaal en een bewijs van verzending van de aangetekende brief aan de overtreder binnen dezelfde termijn als die welke in lid 1 is genoemd, aan de bevoegde sanctionerend ambtenaar gezonden. In dit verband zullen de in het proces-verbaal vermelde feiten slechts administratief gestraft kunnen worden.

Binnen dezelfde termijn maakt de vaststellende beambte, met inbegrip van de politieambtenaar¹⁹, die de overeenkomstig artikel D.192 gedeclasseerde overtreding heeft vastgesteld, een afschrift van dit proces-verbaal ter informatie aan de territoriaal bevoegde Procureur des Konings over."

24. Indien de aanvrager wenst dat politieambtenaren persoonsgegevens en/of informatie in de betekenis van artikel 44/11/4 WPA verstrekken via het centrale bestand – en dat ze *in concreto* referentiebronnen van het centrale bestand zouden vormen – en dus onderworpen zouden zijn aan de verplichting tot voeding van dit centrale bestand zoals bedoeld in artikel 1, D.145. van het decreet van 6 mei 2019, dan is er reden om dit duidelijk te vermelden, de doelstellingen van een dergelijke voeding vast te stellen en de evenredigheid van dergelijke verwerking te rechtvaardigen.

¹⁸ Wij onderstrepen.

¹⁹ Wij onderstrepen.

25. Hoe dan ook, zoals het Controleorgaan al heeft aangegeven in zijn advies DA210008, moet de mededeling door de politiediensten van persoonsgegevens en/of informatie die worden verwerkt in het kader van de uitoefening van hun opdrachten aan derden een wettelijke grondslag hebben en ook noodzakelijk en evenredig zijn²⁰. Voor de politiediensten vertegenwoordigt artikel 44/11/9 WPA deze wettelijke grondslag. Het kan ook gaan om de toestemming van het openbaar ministerie op basis van zijn prerogatieven²¹.

26. Daar er op het ogenblik van opmaak van het huidige advies niet is voldaan aan de voorwaarden van artikel 44/11/9 WPA, is een dergelijke mededeling verboden. Voor het overige verwijst het Controleorgaan naar de ontwikkelingen in zijn advies DA210008.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de politionele informatie

Verzoekt de aanvrager om rekening te houden met bovenstaande opmerkingen, inzonderheid die in de paragrafen 20 en 24 tot 26.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de politionele informatie op 5 oktober 2021.

Voor het Controleorgaan,
De voorzitter,
(get.) Philippe ARNOULD

²⁰ Artikelen 28 en 33 WGB.

²¹ Artikel 21*bis* van het Wetboek van Strafvordering en artikel 1380 van het Gerechtelijk Wetboek.